

Onderstaande levensbeschrijving komt uit het boek: 'Zonen en dochters met een missie - Een boek over missionarissen uit Boekel en Venhorst', door Jan Meulemeesters c.s. (100 pagina's A4)
Uitgave: 2002, Heemkundekring & Missiecomité Boekel-Venhorst.

Werken tot hij doodziek was

Pater André Schafrat (1927-1987) werd geboren in Gemert als zoon van Cornelius Schafrat (1888-1954) en Elisabeth van Wijk (1890-1971). Hij volgde de lagere school in Boekel. Daarna deed hij de priesteropleiding bij de Paters van de Heilige Geest in Weert, Gennep en Gemert. Op 18 juni 1954 werd hij priester gewijd, twee maanden na de dood van zijn vader.

Hij wilde naar de missie, maar niet naar de Amazone in Brazilië omdat hij bang was voor zijn gezondheid.

Het wordt Angola in Afrika. Omdat dat dan nog een Portugese kolonie is, gaat hij in Portugal de taal leren. Vandaar vertrekt hij naar Maiombo, van waaruit hij met een oude jeep de modderige wegen trotseert om de vele staties te bezoeken. In 1958 schrijft hij:

“Ik ga nu beginnen met modern godsdienstonderwijs. Oude en Nieuwe Testament met behulp van een (aangeboden) projector. Wat zijn onze zwarten nog sterk gebonden aan bijgeloof, fetisjisme, heidendom. Een van onze eerste christenen heeft vorige

maand zijn veertiende vrouw gekocht. Gekocht, zeg ik, want de vrouwen zijn als slavinnen.” Af en toe moet hij naar de olie-enclave Cabinda omdat zijn gezondheid te wensen overlaat. In 1960 wordt zelfs een vliegtuig ingeschakeld omdat hij ernstig ziek is. Maar hij

André Schafrat met zijn oude jeep

knaapt op. In 1961 wordt de bevrijdingsstrijd zo hevig dat Schafrat, twee andere paters en veel Angolezen op de vlucht worden gejaagd. Hij komt met vakantie naar Boekel.

Zijn overste laat hem in 1962 weten dat hij terug kan, maar halverwege, in Braga (Portugal) krijgt hij te horen dat Angola hem niet toelaat. Hij gaat naar Allex in Frankrijk om Frans te studeren terwijl hij wacht op een benoeming voor een missie in Frans Congo. In juli 1962 begint hij in Sibiti en een jaar later in Dolisië, bij Brazzaville, waar hij veel Angolese vluchtelingen ontmoet. Over de overplaatsingen en het talen leren schrijft hij: "Zaterdag heb ik gebiecht in het Frans, in het Portugees, in het Munukutuba, Flot, Kisundi en Kiaka. En dan komt er nog een stel die alleen maar Kilari spreken." In 1966 is hij voor de tweede keer op vakantie in Boekel. Na terugkeer komt hij in de missiepost in Makabana, vanwaar hij vele staties onder zijn hoede heeft. Vanwege moeilijke omstandigheden kan hij de tachtigste verjaardag van zijn moeder niet meemaken. Wel komt hij in het najaar van 1969 weer op vakantie. Bij terugkomst krijgt hij een nieuwe post aan de kust: Loango. Tijdens de vakantie in 1975 werkt hij op een gloednieuwe typemachine op de Mavoschool in Oirschot aan woordenboeken en een bijbel in het Frans en twee inlandse talen: het Vili en Mukutumba. Bij terugkeer wordt hij secretaris van de eerste Vili-bisschop, mgr.

Mpwati. Samen met hem bezoekt hij Rome, Duitsland, Nederland en Frankrijk. Hij krijgt plotsling een enorme parochie toegewezen, Pointe Noire met 43.000 zielen, met de bedoeling daar het Vili in te voeren. Tweederde spreekt echter Mukutumba. André wordt bespioneerd. Als hij die taal gebruikt, brieven Vili-mensen dat over aan de bisschop, die hem steevast een reprimande geeft. Het wordt onmogelijk voor André om hier te blijven. Zelf zegt hij daarover: "Ik kan niet terug want ik kan de mensen niet helpen volgens mijn geweten." In 1983 komt hij ontmoedigd terug naar Nederland. In het Radboudziekenhuis in Nijmegen wordt een ernstige ziekte geconstateerd. Na behandeling knaapt hij op in Dekkerswald en in een rusthuis in Croix Valiner in Frankrijk, waar hij een kaakoperatie moet ondergaan.

Na 27 jaar Afrika kiest hij op 22 februari 1984, voor Brazilië, waar Portugees gesproken wordt, een taal die hij al machtig is. Hij komt terecht in een vervalven parochie in Alpercata, 14 km van de stad Valadaris waar pater Van Melis werkt. Hij ontvangt brieven van twee bisschoppen in Congo om daar te komen werken. Schafrat blijft echter in Brazilië en krijgt drieëntwintig parochies onder zijn hoede. De meeste kerkjes zijn het beste te beschrijven als schuurtjes met een wankel tafeltje, met erop een oud paté-blikje, maar tjokke, tjokke vol. Eens per maand is hij er om een mis

op te dragen en speciale aandacht te schenken aan armen, zieken en de jeugd. In Alpercata wil hij een ziekenhuis bouwen, maar dat blijkt te hoog gegrepen. Uiteindelijk kan hij met een gift van de Rabobank een ambulance kopen zodat zieken snel naar een ziekenhuis in Valadaris kunnen. André draagt de kinderen een warm hart toe. Iedere dag zitten ze in zijn huis en op zijn stoep en André deelt met hen wat hij heeft. Hij probeert een schuurtje te bemachtigen waar de jeugd overdag zou kunnen samenkomen maar dat lukt tot zijn grote teleurstelling niet. Elk jaar organiseert hij een jubileumfeest voor alle parochies. In 1987 organiseert hij het feest vanaf zijn ziekbed. Een week later moet hij terug naar Nederland. Op 21 december 1987 sterft hij in Handel. Op 24 december wordt hij in Gemert begraven.

Dat hij gewaardeerd werd in Brazilië bleek in 1992 toen zuster Antonia, een zus van André een tweede bezoek aan Alpercata bracht. Toen de bus stopte was het eerste wat zij zag het portret van haar broer boven de deur van zijn oude woning. De burgemeester liet haar, toen zij uitgestapt was, direct vol trots het ziekenhuisje zien, gebouwd in een schuur. Daarna brachten zij een bezoek aan de crèche 'Père André'.